

[Gert Petersen.]

her er det altså, at jeg for så vidt er i en kattepine, fordi jeg ikke så kan sige til ministeren: hvorfor i alverdens riger og lande købte ministeren så ikke nogle andre fly? Jeg skal egentlig holde mig fra diskussionen om svaghederne. Det skulle ikke undre mig, om vi set fra et militært synspunkt er blevet snydt – det vil jeg altså tage mig let, fordi jeg ikke selv ønsker at anlægge dette militære synspunkt – men pengene er vel egentlig så givet endnu dårligere ud, end det ellers ville have været tilfældet.

Det tredje hovedpunkt er spørgsmålet om kompensationerne, hvor det fremgår, som vi også ved det, at den europæiske industri, de fire lande, det drejer sig om, skulle have en kompensation på 58 pct. af værdien af de fly, der skal leveres til disse fire europæiske lande. Her noterer man så – og det er noget af det, der har givet anledning til kritik – at man hidtil kun er oppe på 36 pct., og der er jo stadig væk et godt stykke fra de 36 til de 58 pct. Jeg ser godt nok, at ministeren fortæller os, at hvis nu alting går i orden, og, for at citere:

»Såfremt samtlige under forhandling værende og forventede kontrakter inden for jordudstyr bliver effektive, vil det betyde kontrakter på i alt godt 1.200 mill. kr., svarende til ca. 55 pct. kompensation.«

Her er man da vist dér, hvor man plejer at tale om alle de fugle, der sidder oppe på taget, og som man meget gerne ville have fingre i, men som man ikke har, og som egentlig ikke bør indgå i argumentationen. Det korte af det lange er, at alle disse løfter om kompensationsordrer, der skulle blive givet i forbindelse med flykøbet, foreløbig kun er opfyldt for godt og vel halvdelens vedkommende. Det er sandheden, og så må vi i øvrigt se, hvordan det går. Flykøbet er i orden. Vi skal købe disse fly, det er vedtaget af folketinget, men de løfter, som fulgte med om kompensationsordrer til dansk industri, er aldeles ikke i orden, men det må vi så også bare tage til efterretning. Så kan man jo gøre sig sine tanker om, hvad det var for nogle forudsætninger, under hvilke folketingets flertal sagde ja til flykøbet, og hvordan disse forudsætninger bagefter er blevet behandlet.

Til sidst vil jeg sige, at også når det drejer sig om denne kompensationsaffære, altså disse ordrer, som dansk industri skulle have, er der grund til en vis betænkelighed. Jeg skal ikke bebrejde regeringen, at den prøver på at frem-

skaffe arbejdspladser – nu er det ikke det store antal, det drejer sig om her – men jeg synes nok, at man burde sætte ind på andre områder for at fremskaffe arbejdspladser. Hvorfor? Fordi vi igennem disse kompensationsindkøb i Danmark forvandles til en del af et internationalt militærindustrielt kompleks. Det har Danmark stort set – bortset fra ganske enkelte virksomheder – holdt sig uden for; vi har ikke været en del af det. Det er vi blevet nu. Foreløbig holder kompensationsordrerne sig på det beskedne plan, nede på de 36 pct., men ministeren venter og håber jo, at vi kommer op på de 55 pct., og det er vel også, hvad folketingsflertallet forventer. Det er under de forudsætninger, at folketingsflertallet sagde ja til flykøbet.

Vi andre, som ikke har været med til det, må derimod konstatere, at mens Danmark og dansk industri hidtil stort set har holdt sig uden for militære leverancer, er der nu startet en udvikling, hvor dansk industri anført af den amerikanske industri går ind i et internationalt rustningsløb. Det tror jeg er meget, meget betænkeligt. Det kan føre til, at der i løbet af nogle år udvikles forpligtelser og bindinger mellem dansk industri på det militære område og industrifyrster, industriforetagender i andre lande, først og fremmest i USA, bindinger, der kan skabe modsætningsforhold mellem os og, skal vi sige den tredje verden, modsætningsforhold, som også kan komme til at berøre den danske befolkning. Dette militærindustrielle kompleks, som en tidligere amerikansk præsident, der ikke på nogen måde kunne anses for at være venstreorienteret, advarede imod, har fået foden indenfor i vores land igennem den aftale, der her er sluttet. Det er i virkeligheden det mest betænkelige ved aftalen – flykøbet var vi vel ikke kommet uden om, sådan som flertallet ser på dansk militærpolitik – men det, at et militærindustrielt kompleks af international karakter for første gang for alvor har fået foden indenfor i Danmark, er en ganske alvorlig sag. De 800 arbejdspladser, eller hvor meget det er, kan vise sig at være meget dyre-købte over en længere periode.

Fuglsang (DKP):

Jeg vil da også begynde med at sige forsvarsministeren tak for den redegørelse, vi har fået. Det drejer sig om de flykøb, som nu igen står på folketingets dagsorden, og som jo i sin tid vakte en del opsigt som det, man kaldte år-